

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita P. Iacobi Laynis Secundi Societatis Iesv Generalis
Alphonsi item Salmeronis Vnius in primis decem Socijs**

**Ribadeneyra, Pedro de
Coloniae Agrippinae, 1604**

Corporis habitus, ingenium, atque doctrina. Cap. 15.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11740

*Corporis habitus, ingenium, atque
doctrina.*

CAP. XV.

Corpore mediocri fuit, pallida
facie: vultu tamen hilari, & re-
nidenti similis. Naso oblongo, & a-
quilino. Oculi grandes, clari, & mo-
biles, corpusculum non robustum, vt
athletę, bene tamen compactũ. Pe-
ctus amplum, magnus item animus,
qui ferè pufillo in corpore exiftere
solet. Ingenium illi viuudum, ingēs,
excellens, acre, vehemens, subtile,
clarum, & firmũ. Res propositas, quę
in dubiũ vocarentur, ciira animi me-
ditationem, notiones ſue apprehẽdere
ex tẽpore ſolitus. Legendi cupiditas,
expleri non poterat; quo fiebat, vt li-
bros integros breui in compendium
redactos, memorię gratia, optima
quęque in aduerſaria referẽdo, tran-
ſcriberet. Sic & artium omniũ libera-
lium ſcriptores exhauferat, nihil vt
ignoraret, & quod diſceret, deeſſet.
Sacrarũ tamen litterarũ lectione po-
tiſſimũ delectabatur, vt diuinam ſcri-
pturam

pturam de manu nunquã deponeret, nisi forte rebus gerendis necessario auocaretur. Eos autem processus in studijs facisse, mirabatur omnes, cum & negotijs frequenter interpellaretur, quæ Ecclesiæ Catholicæ, Reipublicæ, & societatis nomine gessit; mutatis plerunque sedibus; & in Xenodochijs nostrorũ more versaretur. Nimirum Deus gratiam diuinitus, sapientiamque infuderat, vt citius, firmiusque disceret, simul & retineret. Itaque ferè comparatum, vt qui libris non proprijs religiosorũ hominum more vtantur, ij & legant omnia, & celerius apprehédant, atque retineant, quã qui domi, in bibliothecas se abeunt, libris confidunt, ignauiamque alunt; eius rei argumentum dedit LAYNES. Patauijenim Collegium sociorum administrans, intra paucos dies, licet concionibus, & cõfessionibus intentus, Alfonsi Tostati, volumẽ vnum de multis, non euoluit solum, sed & manu sua, via, & ratione adhibita in Epitomẽ redegit. Basenti item in oppido, verno dierum quadragin-

ta ieiunio, quotidiana abſtinentia,
 publicisq; cōcionibus, Conciliorum
 tomos omnes attēte euoluit. Senten-
 tias plerunq; in aduerſaria referre
 ſolitus, quibus (vt Alfonſo Salmero-
 ni ſodali ſuo reſpondiſſe accepimus)
 vel axiomata cōtinerentur hæreticis
 reſellendis: vel ijs, quæ contra obijci
 poſſent occurreretur: vel deniq; Ca-
 nones Synodorū illuſtrarentur. Sin-
 gularis verò doctrinæ ſpecimē dabat
 & concionando, & cum hæreticis di-
 ſputando, cōſultus item ſepenumero
 de controuerſijs ambiguis: tum verò
 maxime enituit, vt demonſtrauiſſus
 in Synodo Tridentina. Puer etiā tum
 incredibili flagrabat ſapiētix ſtudio,
 quæ cupiditas cum ætate auxit, vt et-
 iam adoleſcens eum à Deo, qui au-
 ctor eſt Sapiētix, precibus, Salomo-
 nis exemplo, poſtularet. Grandior
 natu eam adeptus eſt, ingenti eorum,
 qui illum audirent, potiffimum ve-
 rò doctorum hominum admiratio-
 ne. Ingenium eius cū vbique cla-
 reſcere, (potiffimum tamen, ſi quid
 nouum, difficilè, inauditumq; nec
 ab alijs

ab alijs pertractatum, in controuersiam vocaretur) tum maximè mentis aciem intendere, & quasi excitari videbatur: adedè eleganter, copiosè, atque disertè, quæ inuenisset disponere, eloqui, & acutè diiudicare solitus, vt cum alibi semper hisce artibus differendo, ceteros faciliè vinceret, hic se ipse etiam superaret. Neque in Scholarum questionibus duntaxat tractandis valuit LAYNES, sed in rebus etiam gerendis idem acumen adhibuit, iudiciumque attulit: siue cum Pontificibus, Principibus, Magistratibus, de rebus publicis ageret, siue consultando, sententijsque dicendis: præsertim Præpositus cum esset generalis: verum semper à falso discernens, & ad rem, quæ facerent, ostendens; & verum plerumque de rebus iudicium ferens. In deliberationibus verò ita excelluit, vt sententia ab illo, ordine & perspicuè pronuntiata, nullus amplius relictus fuerit dubitandi locus. Perspicuitas item, quæ Rhetorum filijs prima

K 6 dicendi

dicendi virtus est, tanta in LAYNE,
vt siue cum doctissimis hominib⁹ in
veri inuestigatione differendo ver-
saretur; siue ad populum de supe-
riore loco verbum Dei concionan-
do explanaret; seu denique cum im-
perita plebe ageret, adeò dilucidè
sensa mentis efferre, sententiamque
dicere consueuerit, vt ab omnibus
ex æquo intelligeretur: quodque
perdifficilè semper est habitum, ver-
borum copia, ac methodo id con-
sequebatur, vt obscura clarè, abdi-
ta perspicuè, ignota intelligenter,
prisca noue, omnia denique venustè
proferret, oculisque veluti subiecta
repræsenteret: spinosa etiam, quæ
in Theologorum scholis, & hæreti-
corum controuersijs proponi solent,
sic omnem in partem perspicuè di-
sputabat, vt ab indoctis etiam intel-
ligeretur. Obscura, si quæ, vt fit, in
scriptoribus occurrerent, subito in-
tellecta, quasi à se excogitata, alijs
verbis clarius efferebat.

Pro